

nig over at kunne belægge denne Paastand med de to Exempler, hvoraf den ærede Ordfører i Eftermiddagsmødet oplæste det ene, og hvoraf jeg nu her har oplæst det andet. Det er en ærlig Sag at forandre Mening; men da den ærede Ordfører talte om, at det var sørgeligt at se, at den Plads, man indtog i denne Sal, muligvis kunde have nogen Indvirkning paa en Mand's Stilling, var der ikke nogen anden Udvei for den høitærede og høitagtede Kultusminister end at spørge, om den ærede Ordfører mente, at det blev bedre, naar Andre kom paa den Plads, Ministeren indtager. Det er virkelig en simpel og daarlign Trøst at sige: Andre ere maasse lige saa flygtige som jeg; thi Flygtigheden hos den Bedkommende, der siger det, bliver dog den samme. Jeg skal med Hensyn til dette Spørgsmaal om Tienderne gjøre opmærksom paa, at Grundloven udtrykkelig siger: „Paa hver ordentlig Rigsdag, strax efter at samme er sat, fremlægges Forslag til Finantsloven for det følgende Finantsaar, indeholdende et Overslag over Statens Indtægter og Udgifter.“ Da den ærede Minister nu selv idag har indrømmet, at Tienderne ere en Statsindtægt, forekommer det mig at være i bestemt Strid med Grundloven, naar en saadan Statsindtægt ikke opføres paa den aarlige Finantslov; thi Grundlovens Ord ere saa bestemt, klart og kort affattede, at jeg ikke ser, de kunne taale nogen kunstig Fortolkning. Al, hvad der er Statens Indtægter og Udgifter, skal altsaa opføres paa den aarlige Finantslov; men uagtet den ærede Minister indrømmer, at Tienderne ere Statsindtægt, siger han dog: Jeg vil modsætte mig, at nogen Del af dem opføres paa Finantsloven. Jeg kan ikke se Andet, end at det er en fuldstændig Selvomdfigelse, og det forekommer mig at være en Overtrædelse af Grundloven, naar man ikke vil indrømme, at der paa den aarlige Finantslov skal optages saadanne Indtægter, som Ministeren selv erkjender for at være Statsindtægter. — Den ærede Minister gjorde ogsaa den Bemærkning, at det jo ikke nyttede at tale om Enkeltheder, thi det var ikke saa meget om Enkelthederne, vi vare uenige; men vi — det vil sige dette Thing og Ministeren — vare principielt forskellige. Dette er fuldkommen rigtigt, og det glæder mig, at den ærede Minister saa klart har erkjendt og udtalt, at deri ligger, hvad man her meget beklager, at det ikke kan gaa. Det vilde kunne gaa, som det i tidligere Aar er gaaet, naar der var et Ministerium, som blot nogen- lunde kunde forhandle med dette Thing, og som ikke udelukkende holdt sig til Landsstinget; men Ministeriet vil jo ikke forhandle med Folkethinget, og det er da forunderligt, at den ærede Minister ikke kan se, at hvad der sker fra dette Things Side, netop er foranlediget ved og berettiget paa Grund af denne Stilling. Det er saa, at det nuværende Ministerium og det nuværende Folkething ikke kunne arbejde sammen; det er viist paa

flere Maader baade i Ord og i Gjerning, og det viser sig ligeledes her som: Noget saa klart, at jeg er vis paa, at hele Folket, for saa vidt det nogenledes har Forstund paa vor Tilstand, vil forstaa det. Det er jo ikke blot fra vore Venner, men ogsaa fra dem, der ere Ministeriets Venner, at man hører saa meget om, at det ikke kan vedblive at gaa paa samme Maade som hidtil, at det er umuligt for dette Ministerium at komme nogen Vei. Ministeriet har derimod ikke opdaget det endnu, og det er beklageligt. Ministeriets Mand ere jo ellers overordentlig kloge og indsigtsfulde; det er Mand, hvis Skarpsindighed i mange Henseender vi anerkjende, men saa skarpsindige ere de dog ikke, at de hidtil have kunnet se det Nettes i det her omhandlede Forhold.

Jeg skal nu ikke opholde mig videre ved dette Punkt, men gaa over til at tale om Theatret. Jeg kan her sige det Samme som det ærede Medlem, der havde Ordet før mig (Tersmannsen), thi ligesom hans Stilling til Theatret er noget forskjellig fra de fleste Andres, saaledes er min det ogsaa; det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1te Valgkreds (Hall) har allerede gjort de Herrer opmærksomme derpaa. Han har med sin sædvanlige Veltalenhed skildret det ganske overordentlig store Gode, som det kongelige Theater har været, er og kan blive for Folket. Han har en saa stor Begavelse i Henseende til at udtale sig om saadanne Ting paa den mest begejstrede Maade. Jeg har desværre ikke den Begejstring, som det ærede Medlem har; men dersom jeg moatte tage det Poetiske bort, og ganske jævnt, med almindelige Ord og jævne populære Udtryk holde mig til, hvad det ærede Medlem sagde, er jeg enig med ham. Jeg har tidligere her i Thinget udtalt min Anerkjendelse af den store Nytte, det kongelige Theater har gjort og kan gjøre i vort Samfund. Jeg vil sige — og her taler jeg ikke for Andre end for mig selv — at nogle af de æbleste og mest ophøjede Diebliske, jeg har havt i mit Liv, har jeg nydt i det kongelige Theater, og mit Syn paa Livet i dets Storhed og dets ædlere Skikkelse vilde ikke være blevet, hvad det er, naar jeg ikke havde kunnet besøge det kongelige Theater og der havde kunnet modtage de ophøjede Indtryk, de æble Følelser, man faar ved der at se det menneskelige Liv fremstillet i store, ophøjede Træk. Dette skal jeg vidne til alle Tider, og jeg vil sige — de Herrer ville ikke misforstaa mig — at naar Ingen har kunnet sige om mig, at jeg er en Madstræver, skyldes det det kongelige Theater. Havde jeg ikke været der, er det muligt, at jeg var bleven saa ivrig en Madstræver som Nogen, men nu tror jeg ikke paa nogen Maade det er berettiget at kalde mig saaledes, jeg skylder det kongelige Theater overordentlig meget netop i saa Henseende. Der er Noget, som hedder Løstelse, — jeg holder ellers ikke af disse kunstige nye Udtryk, men for Die-